

ที่ นร ๐๗๑๔.๑/๑. ๕๓

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง ร่างบัญชีราคามาตรฐานการออกแบบอาคารที่ทำการ อาคารอยู่อาศัยรวม และบ้านพัก

เรียน

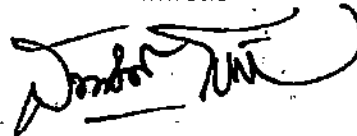
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๑๕ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติตามร่างบัญชีราคามาตรฐานการออกแบบอาคารที่ทำการ อาคารอยู่อาศัยรวม
และบ้านพัก จำนวน ๕ หน้า

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ เห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๒๑ (เรื่อง การกำหนดมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ) และให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การอิสระใช้ร่างบัญชีราคามาตรฐานการออกแบบอาคารที่ทำการ อาคารอยู่อาศัยรวม และบ้านพัก เพื่อกำหนดรูปแบบในการก่อสร้างอาคารให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ และมีราคาก่อสร้างต่อเนื่องที่ใช้สอยของอาคารเฉลี่ยต่อตารางเมตรไม่เกินราคาที่สำนักงานประมาณกำหนด ทั้งนี้ หากมีปัญหาในทางปฏิบัติหรือสถานะทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป สมควรมอบหมายให้สำนักงานประมาณวินิจฉัยปัญหาข้อหารือและกำหนดบัญชีราคามาตรฐานการออกแบบอาคารที่ทำการ อาคารอยู่อาศัยรวม และบ้านพัก ได้ตามความจำเป็น ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณขอเรียนชี้แจงและชักซ้อมความเข้าใจการปฏิบัติตามร่างบัญชีราคามาตรฐานการออกแบบอาคารที่ทำการ อาคารอยู่อาศัยรวมและบ้านพัก เพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ ๑

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๔๐๒๗-๘ ต่อ ๑๔๘๑ ๒๐๑๔

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๔๒๔๐

**แนวทางปฏิบัติตามร่างบัญชีราคามาตรฐาน
การออกแบบอาคารที่ทำการ อาคารอยู่อาศัยรวม และบ้านพัก**

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๑๕ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ เห็นชอบให้ยกเลิกมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การอิสระใช้ร่างบัญชีราคามาตรฐานการออกแบบอาคารที่ทำการ อาคารอยู่อาศัยรวม และบ้านพัก เพื่อกำหนดรูปแบบในการก่อสร้างอาคารให้มีความเหมาะสมกับภารกิจที่รับผิดชอบ และมีราคาค่าก่อสร้างต่อเนื้อที่ใช้สอยของอาคารเฉลี่ยต่อตารางเมตรไม่เกินราคาที่สำนักงานประมาณกำหนด นั้น

สำนักงานประมาณ ขอเรียนชี้แจงและชักชวนความเข้าใจในการปฏิบัติตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

๑. กำหนดรูปแบบในการก่อสร้างอาคารที่ทำการให้มีความเหมาะสมกับภารกิจที่รับผิดชอบให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การอิสระ กำหนดเนื้อทั้งหมดของอาคาร ดังนี้

๑.๑. เนื้อที่ใช้สอยของอาคารแต่ละส่วน โดยเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์การจัดผังสำนักงาน (office lay-out) ดังนี้

ลำดับที่	รายการ	พื้นที่
๑	เนื้อที่ทำงานของรัฐมนตรี / ปลัดกระทรวง	๔๐ ตารางเมตร/คน
๒	เนื้อที่ห้องทำงานของรองปลัดกระทรวง /อธิบดี	๓๐ ตารางเมตร/คน
๓	เนื้อที่ห้องทำงานของรองอธิบดี /ข้าราชการระดับทรงคุณวุฒิ	๒๕ ตารางเมตร/คน
๔	เนื้อที่ทำงานของผู้อำนวยการสำนัก/กอง /ข้าราชการเชี่ยวชาญ	๒๐ ตารางเมตร/คน
๕	เนื้อที่ทำงานของตำแหน่งอื่น ๆ ที่เทียบเท่าข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษ (หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย)	๑๒ ตารางเมตร/คน
๖	เนื้อที่ทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการ และพนักงาน	๔.๕ ตารางเมตร/คน
๗	เนื้อที่ทำงานของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ	๖ ตารางเมตร/คน
๘	เนื้อที่ห้องประชุมตามจำนวนผู้เข้าประชุม	๒ ตารางเมตร/คน
๙	เนื้อที่พักรอ	๑ ตารางเมตร/คน

๑.๒ เนื้อที่ และจำนวนห้องน้ำ - ส้วม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

๑.๓ เนื้อที่สำหรับเก็บพัสดุหรือเพื่อการอื่น ให้พิจารณาตามความจำเป็นของแต่ละหน่วยงาน เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องรับรอง ห้องเครื่อง ฯลฯ

๑.๔ เนื้อที่ส่วนบริการ ได้แก่ ทางเดินเชื่อม ห้องโถง และบันได มีเนื้อที่ไม่เกิน ๑/๓ ของเนื้อที่ตามเกณฑ์ข้างบนทั้งหมดรวมกัน

๑.๕ สิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารเกี่ยวกับการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพและคนชรา

๑.๖ ที่จอดรถ ให้มีขนาด และจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยจัดให้มีที่จอดรถอยู่ภายนอกอาคาร เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นหรือการก่อสร้างอาคารอยู่ในพื้นที่จำกัดก็สามารถจัดให้มีที่จอดรถอยู่ภายในอาคารหรือมีอาคารจอดรถเป็นการเฉพาะได้

๑.๗ ความสูงของอาคารจากพื้นถึงพื้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) ชั้นล่างไม่ควรสูงเกิน ๔.๐๐ เมตร

๒) ชั้นอื่นไม่ควรสูงเกิน ๓.๖๐ เมตร

ยกเว้น ห้องที่มีลักษณะพิเศษ เช่น ห้องประชุมใหญ่ ฯลฯ

๒. การก่อสร้างบ้านพักอาศัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

ลำดับที่	รายการ	พื้นที่ใช้สอยไม่เกิน (ตารางเมตร)
๑	จวนผู้ว่าราชการจังหวัด	๖๓๐
๒	บ้านพักข้าราชการบริหารระดับสูง หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่เทียบเท่า	๒๕๐
๓	บ้านพักข้าราชการบริหารระดับต้น /รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่เทียบเท่า	๒๒๐
๔	บ้านพักข้าราชการอำนวยการระดับสูง /หัวหน้าส่วนราชการ ประจำจังหวัด /ข้าราชการเชี่ยวชาญ /ทักษะพิเศษ หรือ ตำแหน่งอื่น ๆ ที่เทียบเท่า	๒๐๐
๕	บ้านพักข้าราชการอำนวยการระดับต้น /ชำนาญการพิเศษ	๑๒๐
๖	บ้านพักข้าราชการอาวุโส /ชำนาญการ	๙๐
๗	บ้านพักข้าราชการชำนาญงาน /ปฏิบัติการ	๘๐
๘	บ้านพักข้าราชการปฏิบัติงาน (บ้านแฝด)	๑๓๐

๓. การก่อสร้างอาคารอยู่อาศัยรวม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

ลำดับที่	รายการ	พื้นที่ใช้สอยต่อหน่วยไม่เกิน (ตารางเมตร)
๑	ห้องชุดผู้บริหาร /ข้าราชการทรงคุณวุฒิ /อำนวยการ ระดับสูง /เชี่ยวชาญ	๖๐
๒	ห้องชุดข้าราชการอำนวยการระดับต้น /ชำนาญการพิเศษ /อาวุโส /ชำนาญการ	๔๕
๓	ห้องชุดข้าราชการชำนาญงาน /ปฏิบัติการ /ปฏิบัติงาน	๓๐
๔	ห้องชุดครอบครัวข้าราชการชำนาญงาน /ปฏิบัติการ /ปฏิบัติงาน	๔๕

ทั้งนี้ เนื้อที่ส่วนบริการ ได้แก่ ทางเดินเชื่อม ห้องโถง และบันได มีเนื้อที่ไม่เกิน ๑/๓ ของเนื้อที่ตามเกณฑ์ข้างบนทั้งหมดรวมกัน

๔. วัสดุก่อสร้าง

๔.๑ วัสดุก่อสร้าง ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) หรือวัสดุอื่น ๆ ที่เหมาะสมตามความจำเป็นและมีราคาประหยัด ของวัสดุนั้น ได้แก่

- ๑) วัสดุผนัง
- ๒) พื้น บันได และวัสดุผิว
- ๓) ผนัง
 - ผนังภายนอก
 - ผนังภายใน
- ๔) ฝ้าเพดาน และเพดาน
- ๕) ประตู และอุปกรณ์ประกอบ
- ๖) หน้าต่าง และอุปกรณ์ประกอบ

- ๗) เครื่องสุขภัณฑ์
- ๘) ท่อประปา ท่อน้ำทิ้ง ท่อระบายอากาศ และท่อน้ำโสโครก
- ๙) วัสดุเพื่อใช้ในการทาและพ่น
- ๑๐) กระจก
- ๑๑) สายไฟฟ้า และท่อร้อยสาย
- ๑๒) อุปกรณ์ไฟฟ้า
- ๑๓) เครื่องปรับอากาศ
- ๑๔) วัสดุที่ใช้ในงานโครงสร้าง ได้แก่ ปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น เหล็กโครงสร้างรูปพรรณ

เสาเข็มคอนกรีตเสริมเหล็กและคอนกรีตอัดแรง และแผ่นพื้นสำเร็จรูป

๔.๒ หากมีความจำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มีการประกาศกำหนดให้เป็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ให้พิจารณาเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศก่อน

๔.๓ การเลือกใช้วัสดุและผลิตภัณฑ์ สามารถใช้ประเภทที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามที่กรมควบคุมมลพิษ และคณะกรรมการว่าด้วยการพิทักษ์ประกาศกำหนดก็ได้

๕. งานระบบและส่วนประกอบอาคาร

การพิจารณาติดตั้งระบบและส่วนประกอบของอาคารให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและการอนุรักษ์พลังงาน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้คำนึงถึงความประหยัด ความเหมาะสม และความจำเป็น โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้

๕.๑ ในห้องหรือพื้นที่ที่ต้องติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ปริมาณการทำความเย็นให้ใช้ได้ไม่เกินกว่าค่าที่กำหนดดังต่อไปนี้

การใช้พื้นที่	ไม่ได้รับความร้อนจากแสงอาทิตย์โดยตรง	ได้รับความร้อนจากแสงอาทิตย์โดยตรง
ห้องนอน	๗๕๐ บีทียู/ชั่วโมง/ตารางเมตร	๘๐๐ บีทียู/ชั่วโมง/ตารางเมตร
ห้องทำงาน	๘๐๐ บีทียู/ชั่วโมง/ตารางเมตร	๘๕๐ บีทียู/ชั่วโมง/ตารางเมตร
ห้องประชุมเล็ก (พื้นที่ไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร)	๑,๑๐๐ บีทียู/ชั่วโมง/ตารางเมตร	๑,๒๐๐ บีทียู/ชั่วโมง/ตารางเมตร
ห้องประชุมใหญ่ (พื้นที่ไม่เกิน ๔๐๐ ตารางเมตร)	๑,๖๐๐ บีทียู/ชั่วโมง/ตารางเมตร	๑,๘๐๐ บีทียู/ชั่วโมง/ตารางเมตร

หมายเหตุ กรณีที่มีการใช้เครื่องปรับอากาศที่มีขนาดตั้งแต่ ๗.๕ กิโลวัตต์ (หรือประมาณ ๒๕,๕๔๐ บีทียูต่อชั่วโมง) ต่อเครื่องขึ้นไป หรือมีพื้นที่ที่ปรับอากาศตั้งแต่ ๔๐๐.๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ปริมาณการทำความเย็นอาจแตกต่างกับค่าที่กำหนดได้ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับการคำนวณและออกแบบโดยผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมเครื่องกล ตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร

๕.๒ การติดตั้งระบบปรับอากาศไม่ว่าเป็นแบบแยกส่วน (split type) แบบตั้ง/แขวน (floor/ceiling type) หรือแบบติดผนัง (wall type) จะต้องพิจารณาถึงประสิทธิภาพการทำความเย็นตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๕.๓ อาคารที่จะติดตั้งลิฟต์โดยสารควรมีความสูงตั้งแต่ ๔ ชั้นขึ้นไป เว้นแต่จะเป็นการติดตั้งลิฟต์โดยสารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารเกี่ยวกับการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพและคนชรา

๕.๔ การติดตั้งลิฟต์โดยสารสำหรับอาคารสูงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร เครื่องขับเคลื่อนลิฟต์ให้ใช้ระบบขับเคลื่อนแบบไม่มีเกียร์ทด (gearless)

๖. วิธีการคิดพื้นที่รวมของอาคาร

การคิดขนาดพื้นที่ใช้สอยอาคารให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของกรมบัญชีกลาง กล่าวคือ พื้นที่ใช้สอยอาคารให้คำนวณจากพื้นที่ที่อยู่ภายในส่วนของแนวมุขหรือผนังก่อโดยรอบรวมกับครึ่งหนึ่งของพื้นที่ที่มีหลังคาคลุม แต่ไม่มีแนวมุขหรือผนังก่อโดยรอบ

๗. ราคาค่าก่อสร้าง

ในการออกแบบ และก่อสร้างอาคาร ให้มีราคาค่าก่อสร้างต่อเนื้อที่ใช้สอยของอาคารเฉลี่ยต่อตารางเมตรไม่เกินราคาที่สำนักงานประมาณกำหนด ดังนี้

๗.๑ อาคารสำนักงาน

ลำดับที่	รายการ	พื้นที่ใช้สอย (ตารางเมตร)	ราคาต่อตารางเมตรไม่เกิน (บาท)
๑	อาคารสำนักงานขนาดเล็ก	ไม่เกิน ๒,๐๐๐	๑๔,๐๐๐
๒	อาคารสำนักงานขนาดใหญ่	เกิน ๒,๐๐๐ แต่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐	๑๖,๕๐๐
๓	อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๒๓.๐๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๒๐ ชั้น หรืออาคารที่มีพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป	-	๑๘,๐๐๐

หมายเหตุ ราคาค่าก่อสร้างเป็นราคาที่ไม่รวมค่า Factor F, ค่าครุภัณฑ์สิ่งซื้อ (จัดซื้อ), ระบบปรับอากาศ, ระบบโสตทัศน, ลิฟต์โดยสาร, บันไดเลื่อน, ระบบคอมพิวเตอร์ และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น

๗.๒ บ้านพักอาศัย

ลำดับที่	รายการ	พื้นที่ใช้สอยไม่เกิน (ตารางเมตร)	ราคาต่อตารางเมตรไม่เกิน (บาท)
๑	จวนผู้ว่าราชการจังหวัด	๖๓๐	๑๕,๐๐๐
๒	บ้านพักข้าราชการบริหารระดับสูง หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่เทียบเท่า	๒๕๐	๑๒,๕๐๐
๓	บ้านพักข้าราชการบริหารระดับต้น /รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่เทียบเท่า	๒๒๐	๑๒,๕๐๐
๔	บ้านพักข้าราชการอำนวยการระดับสูง /หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด /ข้าราชการเชี่ยวชาญ /ทักษะพิเศษ หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่เทียบเท่า	๒๐๐	๑๒,๕๐๐
๕	บ้านพักข้าราชการอำนวยการระดับต้น /ชำนาญการพิเศษ	๑๒๐	๑๑,๕๐๐
๖	บ้านพักข้าราชการอาวุโส /ชำนาญการ	๙๐	๑๐,๕๐๐
๗	บ้านพักข้าราชการชำนาญงาน /ปฏิบัติการ	๘๐	๑๐,๕๐๐
๘	บ้านพักข้าราชการปฏิบัติงาน (บ้านแฝด)	๓๓๐	๑๐,๐๐๐

หมายเหตุ ราคาค่าก่อสร้างเป็นราคาที่ไม่รวมค่า Factor F, ค่าครุภัณฑ์สิ่งซื้อ (จัดซื้อ), ระบบปรับอากาศ และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น

๗.๓ อาคารอยู่อาศัยรวม

ลำดับที่	รายการ	พื้นที่ใช้สอยต่อหน่วย ไม่เกิน (ตารางเมตร)	ราคาต่อตารางเมตรไม่เกิน (บาท)
๑	ห้องชุดผู้บริหาร /ข้าราชการทรงคุณวุฒิ/ อำนวยการระดับสูง /เชี่ยวชาญ	๖๐	๑๒,๕๐๐
๒	ห้องชุดข้าราชการอำนวยการระดับต้น / ชำนาญการพิเศษ /อาวุโส /ชำนาญการ	๔๕	๑๑,๕๐๐
๓	ห้องชุดข้าราชการชำนาญงาน /ปฏิบัติการ / ปฏิบัติงาน	๓๐	๑๐,๕๐๐
๔	ห้องชุดครอบครัวข้าราชการชำนาญงาน / ปฏิบัติการ /ปฏิบัติงาน	๔๕	๑๐,๕๐๐

หมายเหตุ ราคาค่าก่อสร้างเป็นราคาที่ไม่รวมค่า Factor F, ค่าครุภัณฑ์สิ่งซื้อ (จัดซื้อ), ระบบปรับอากาศ, ลิฟต์ โดยสาร และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น

๘. อาคารที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว

อาคารที่ก่อสร้างในพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้มีราคาเฉลี่ยต่อพื้นที่สูงกว่าที่กำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

๘.๑ กรณีที่ตั้งอาคารอยู่ในบริเวณเฝ้าระวัง ให้สูงกว่าได้ไม่เกินร้อยละ ๓.๕

๘.๒ กรณีที่ตั้งอาคารอยู่ในบริเวณที่ ๑ หรือบริเวณที่ ๒ ให้สูงกว่าได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐

๙. เงื่อนไขอื่น ๆ

อาคารที่มีความจำเป็นต้องออกแบบ และกำหนดรายการก่อสร้างไว้เป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ เมื่อได้ออกแบบรายละเอียดตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ให้ถอดแบบคำนวณราคา และหากมีราคาเฉลี่ยต่อพื้นที่สูงกว่าที่กำหนดไว้ ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ เพื่อใช้ในการตั้งงบประมาณ เช่น

๙.๑ อาคารที่มีความวิจิตรเป็นพิเศษหรือมีอัตลักษณ์ เช่น อาคารทรงไทย อาคารแสดงถึงศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ

๙.๒ อาคารที่ต้องรับน้ำหนักจุมมากเป็นพิเศษเกินกว่าเกณฑ์ที่มีกฎหมายกำหนด

๙.๓ อาคารที่ต้องออกแบบก่อสร้างให้มั่นคงแข็งแรงและทนทานเป็นพิเศษตามสภาพพื้นที่

๙.๔ อาคารประหยัดพลังงานหรืออาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๙.๕ อาคารที่มีการใช้งานลักษณะพิเศษ เช่น ห้องปฏิบัติการ ศูนย์ข้อมูล ฯลฯ